

# BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETESEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:  
**Wagner Antal**

Laptulajd. és fel. szerkesztő:  
**Dr. Valentin Emil**

Előfizetési árak:  
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

## A közgyűlés szenzációja

volt tegnap a város jövő költségel-irányzata. Pedig éppen arról esett szó. Az az hogy az a nagy csend volt a tulajdonképpeni szenzáció. Össze-vissza néhány másodpercig volt szó a költség-előirányzatról és aztán, utána nagy csend következett be. Olyasmi történt tegnap a bajai közgyűlési teremben, ami talán még, amióta Baja törvény-hatósági joggal felruházott város, meg nem esett.

A tanács azzal az indítvánnyal állott a közgyűlés elé, hogy adják vissza a költségelőirányzatot a tanácsnak újabb javaslatlételre és halasszák el a tárgyalását később megtartandó közgyűlésre.

Ennek a váratlan és szenzációs fordulatlak érdekese a háttere.

A költségvetést, mint ahogy hirlapi sablon nyelven modáni szokták, gondosan összeállították a számvevőség-nél, aztán bevitték a pénzügyi bizottságba, ahol még alaposabb átvizsgálás után megállapították, hogy a költségvetés jó is, helyes is, csak itt ott le kell csipni valamit a kiadási tételekből. De a bevételek előirányzata az kifogástalan. Az ellen szót se lehet emelni. Ilyen alapos átvizsgálás után kitűzték a költségel-irányzatot a közgyűlés napirendjére.

A közgyűlést megelőzőleg összeült a városi tanács mint állandó vállasztmány, ismét átvizsgálta a költségel-irányzatot és rájött, hogy a pénzügyi bizottság akármilyen alapos is volt egy-két lényeges „tévedés” elkerülte a figyelmét. Nem sok, csak 30 ezer korona tévedés van a bevételeknél. Ennyivel több van bevételnek előirányozva, mint amennyi a legjobb esetben is remélhető.

Az egyik tévedés a párbér jövedelem-nél van. Erre az esztendőre 4990

korona volt előirányozva. (Mellesleg megjegyezzük, hogy nem hisszük, hogy ennek az előirányzatnak a kétharmadánál több folyt volna be az évben.) Most a párbér 12 ezer koronára van előirányozva azért, mert a közgyűlés annak idején úgy határozott, hogy felemeli a párbért. Igen ám, csakhogy azt a határozatot nem hagyta még jóvá a miniszter és nem is egészen bizonyos, hogy jóváhagyja, mert a kormány a párbért az egész országban egységesen kívánja szabályozni. Tehát csak a régi állapot lett volna a költségvetésbe beállítható.

A másik „lényegtelen” tévedés az ásványvizek és egyéb városi fogyasztási pótdadó bevétel-nél mutatkozott. Itt a a legvérmesebb remények-nél 24000 szóval huszonnégyezer koronával több volt előirányozva.

A tanács a költségvetés tüzetes átvizsgálása után jött rá a hibára és tegnap ennek bejelentésével azt javasolta a közgyűlésnek, hogy adja vissza a költségel-irányzatot a tanácsnak „alapos megfontolás” végett, hogy ezek a bevételek beállíthatók e. Ami magyarán azt jelenti, hogy a tanács körülírva megmondotta, hogy itt vagy pótköltségvetésre, vagy a mostani előirányzat teljes átdolgozására van szükség. A közgyűlés szó nélkül vette ezt tudomásul és határozott a tanács javaslata szerint.

Ezek után két kérdést kell felvetnünk: Mennyi Baján a pótdadó? Marad e akkor is 77 százalék, ha leütjük azt a 30 ezer korona bevételi tévedést? Ha igen, akkor miért fizettünk tavaly is 77 százalékot?

A másik kérdésünk meg az, hogy mire jók a bizottságok általában, ha az ő alapos munkájuk olyan, mint a pénzügyi bizottság munkája, mely abban meríti ki a munkáját, hogy a kiadásokból itt is ott is lecsip valamit, minden

célszerűség és rendszer nélkül, de arra már nem terjed ki a figyelme, hogy a költségvetés realitását is ellenőrizze. Kérdjük: Hogyan lehessen az ilyen bizottság előkészítő munkájának valami értéke?

Szerencsére a tanács ismeri a bizottságok „alapos” munkáját és közgyűlés előtt még egyszer átrevidiálta az előirányzatot, amelyben azt a hibát benne találta és felelősségének tudatában sietett is a hibát a közgyűlésnek bejelenteni.

Azonban ha már benne van a tanács a munkában, jó lesz, ha alaposan átvizsgálja még egyszer a költségel-irányzatot.

És végül: Mennyi lesz jövőre a pótdadónk? 77 százalék, vagy pedig 92 és az utadó hozzászámításával 102 percent?

\* \* \*

A közgyűlés többi tárgyai között a legfontosabb volt azon határozat, amelyben a Bárány-Szálloda lebontásával és mellette levő Grunhut-féle ház hozzávételével, mintegy 400—500 ezer korona költséggel modern városi szállodát, kávéházat, vidadót és ezzel kapcsolatosan színházat építenek.

Ezenkívül megalkották az aszfaltozási rendeletet és elhatározták, hogy az aszfaltozási munkákat nem adják ki vállalatba, hanem házilag végzik el.

Napirend előtt Erdélyi Gyula polgármester helyettes átnyújtotta a földművelésügyi miniszter jutalmát 100—100 koronát és 1—1 diszoklevelet hűség szolgálata fejében. Gyöngyösi Mihálynak (Allaga Ottó gazdasági cselédje) és a Klenánc György dr. nál szolgáló Jaszlics Györgynek.



Az állandóan melegítő  
**„METEOR”**  
KÁLYHÁK  
a legjobbak és leg-  
tökéletesebbek!  
Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-  
képesség!



Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben! Eddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva. Gyakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti **METEOR** kályhák Baján csakis:  
**Drescher Gyula**  
kereskedésében kaphatók.

## TELEFONHIREK.

Bpest 1912. november 8.

**A háború.**

**Szaloniki elesett. — Drinápoly állítólag bolgár kézen. — Csataldzsát elvesztették a törökök. — Törökország még bizik. — Ferdinánd császár?! — A monarchia álláspontja.**

Szaloniki egy görög távirat szerint elesett. A törökök kivonultak Szalonikiból, a görögök elfoglalták és egyben bevonult a szerb lovasság is. Ezek a hírek nincsenek még megerősítve hivatalosan.

Egy szófiai távirat pedig hírül adja, hogy a bolgárok Csataldzsát birtokukba vették és most már szabad részükre az ut Konstantinápoly felé.

Drinápoly — egy londoni távirat szerint — szintén be van már véve, de a bolgárok titkolják győzelmüket, mert nem akarják, hogy a hatalmak ezt még most tudomásul vehessék. Egy párisi lap arról értesül, hogy Ferdinánd bolgár király magát császárrá akarja kikiáltatni.

Konstantinápolyban a nagyvezéri értekezleten elhatározták, hogy küzdenek a végsőkig, békét nem keresnek. A szerbiai követelések az adriai tengerpartot illetőleg Oroszországban támogatásra találtak.

Az albán törzsek küldöttséget menesztettek Bécsbe és Berlinbe és azt kéri, hogy a három szövetséges állam protektorátus alá vegye Albániát.

A balkáni események hatása alatt ma délelőtt 10 órakor értekezlet volt a budai várban a bosnyák ügyek kérdésében.

Berchtold gróf külügyminiszter fontos diplomáciai ügyben elutazott. Elutazása előtt a királynál kihallgatáson jelent meg.

Ugron János belgrádi osztrák magyar követ új utasításokkal Belgrádba utazik holnap, ahol biztosítani fogja Szerbiát, hogy Ausztria Magyarország a legjobb indulattal van Szerbia iránt és az a törekvése, hogy Ausztria-Magyarország és Szerbia között olyan legyen a viszony, mint Andrássy Gyula gróf külügyminiszter idején, akinek tulajdonképpen létét köszönheti Szerbia.

## NAPIHIREK.

**Repül, nem repül?** Igazán kínos bizonytalanságban vagyunk. Nem tudjuk bizonyosan, hogy repül-e vagy nem Kvasz András. Legnap még úgy volt, hogy vasárnap repül. Az impresszárió engedélyt kért és kapott a rendőrfőkapitánytól. Ma pedig az a hír jött, hogy most vasárnap nem repül Kvasz. Meglehet, hogy estig megint meggondolja a dolgot és akkor megint csak repül.

**Szigoru adóbehajtás** jön a napokban. A város adóügysztyája megindítja a városban a végrehajtásokat és ott ahol nem fizetnek nem áll meg a zálogolásnál, hanem elmegy egész a licitációig is. Igazán szép kilátások a télre. Kereserhiány mellett folyton emelkedő drágaság adóvégrehajtással súlyosított árverés. Kedves kis téli szórakozás.

**Vizvezeték a vonatkerben.** A magyar államvasutak üzemeltetése felajánlotta a városnak, hogy az állomás vizvezetékének csőhálózatát hajlandó kiterjeszteni a vonatkerbe is, ami által az eddig elhanyagolt és gyakran szinte járhatlan vonatkert állandóan és bőségesen locsolható és jó karban lesz tartható. Remélhetőleg tavaszra meglesz már a vonatkert vizvezetéke.

**Teazsur.** A bajai Leányegyesület vasárnap délután felhatkor tartja meg a mult vasárnapra hirdetett, de a «repülönnap» miatt elmaradt thezsurját, a már ismertetett programmal. A zsúr, mint rendezés ezuttal is a Nemzeti Szálló nagytermében lesz.

**Konskribálnak.** A városban megindult a konskribálás. Az adóügysztya emberei házról házra járva, végzik most az évenként szokásos adóösszeírást.

**Türr István** szobrára megint megszavazta a közgyűlés a hozzájárulási összegét. Hogy ezzel csak egy lépéssel előbbre jutott-e a szobor létesítése, az nagyon is kérdéses, mert az egyéb adományok nagyon gyéren folynak be erre a célra.

**A tüdőbetegeket** gondozó intézet a jövő esztendő elején föltétlenül meglesz, amennyiben a közgyűlés tegnap már elhatározta annak felállítását, a kormány megadta az évenkénti hozzájárulását. Az üdvös intézmény orvosa dr. Pollermann Arthur tb. tiszti főorvos lesz, aki dispanser tanulmányozására külföldre utazott.

**Az a detektiv.** A mult héten Baján járt egy detektiv. Ennek a detektivnek a működésével kapcsolatosan fantasztikus meséket mondottak vagy sikkasztásról, vagy lopásról. A való az, hogy egy bajai hölgy nagyon értékes függője rejtélyes módon eltűnt. Ez a a hölgy hozatott egy magándetektívét, akinek a működése annyit eredményezett, hogy háromnapnyi nyomozásért bezsebelt 300 koronát, több eredményt nem ért el. Neki ez is elég.

**A személyhajózáratok beszüntetése.** A D. D. S. G. ezuton is tudatja városunk kö-

zönségével, hogy az utolsó személyhajója Budapestről-Mohácsra (Bajára) november hó 16-án, Mohácsról (Bajáról) Budapestre november hó 17-én indul.

**A zombori új színházépület** ügyében fontos határozatot hozott a legutóbbi városi közgyűlés. Kimondták, az új színházi palotát a mostani színház és az Elefánt szálló helyén építik s szükség esetén megveszik a Magyar Ovasó-kör tulajdonát képező, a színházépülettel határos területrészt. A szükséges tőkét nem pénzintézetektől, hanem egyes városi alapokból veszik. Jellemző a közhangulatra, hogy a határozatot a többség és az ellenzék egységes főfogása teremtetete meg. Dr. Balogh Ernő és Prokópy Imre tanár, az ellenzék vezetési hozzájárultak a bizottság javaslatahoz.

**Amundsen a déli sarkon.** Tudós férfiak, világhírű egyetemi professzorok mind elfogadták Amundsennek a déli sarkról tett jelentéseit és kijelentették, hogy e tudós férfi óriási szolgálatot tett az egész kulturvilágnak. Mit csinál kolléga ur szabad idejében a déli sarkon, kérdezte Laurencz a csinbridgei éjjelen tudós tanára Amundsent, a kutatót. Olvastam és a két elefánt védjegyű Diadal pörkölt kávét ittam, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Kapható mindenütt, még a déli sarkon is. Ahol nincs, ott ezt kérje határozottan és semmi más seletesebb árut ne fogadjon el.

**Rum és likőr** készítése házilag 50—100 százalékg megtakarítással jár, ha Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőroket. Számátalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a leggyeszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY

sögdexerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

**Mondjuk ki végre :**

ly nem mehet már tovább:éjjel-nappal nincsen nyugtom. Bekötött nyakkal járok komoly betegség nélkül, ugatósan köögök, el vagyok nyálkádodva s a nyálka nem akar oldódni. Azt hiszem, jó lesz egyszer már megkísérlni a Fáy-féle valódi szodeni ásványpasztilla használatát, ami a szomszédoknak is használt, hogy végre nyugtunk legyen éjszaka és egészséges leszek megint. Anna, elmegy majd a gyógyszerertárba, vagy a drogeriába és hoz egy skatulyával 1 korona 25 fillérért s majd meglátjuk, nem lesz-e vége ennek a kínlásnak!

**Új uri szabó-üzlet megnyitás!**

Van szerencsém a mélyen tisztelt uri közönséget értesíteni, hogy több évi külföldi tapasztalatom után

**uri szabó-üzletemet**

f. évi november hó 1-én megnyitottam a Drescher Gyula-féle házban, volt Szegedi Keresk. és Iparbank helyén. Raktáron tartok, csakis valódi angol szövet és bélés árukat. Ugy a pontos kiszolgálásért, valamint a legmodernebb szabásért kezeskedem. Vagyok mély tisztelettel

**Engart József uri szabó.**

Elsőrangú  
férfiszabóság



Óriási választék kész fő fi,  
gyermekruha, leányka és  
női felöltökben

LÖVENSTEIN FRIGYES

BAJA,

VÁROSI BÉRHÁZ.

Aranyéremmel kitüntetve  
a helyi iparkiallitáson



Mérték utáni  
megrendelések elegáns  
kivitelben.

## Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legújabb szanatóriuma **sebészeti, urológiai és nőgyógyászati osztályokkal**

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati osztály** 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére **diagnostikus és gyógyító-felszereléssel.**

Mérsékelt árak. Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

A Bajai Takarékpénztár bérházában

két kisebb esetleg egy nagyobb

**lakás**

1912 november hó 1-re kiadó.

## Akar nősülni?

28 éves csinos, vagyonos OROSZ HÖLGY, 22 éves együlálló árva 400.000 K hozomány-nyal, 38 éves gyermektelen özvegy 120.000 K vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy van előjegyzésben. Komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást kapnak. SCHLESINGER, BERLIN 18.

## A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

elsőrendű feltételek mellett nyújt

### jelzálogkölsönöket

főldekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

ALAPITTATOTT 1892.

ALAPITTATOTT 1892.

Dávid Jakab Fia divat-szabó Baja, Eötvös-u. 7. sz.

### Értesítés I

Városunk mindennapi fejlődésével, vevő közönségünk igényei is növekednek. Részemről azoknak minden irányban megfelelni óhajtván

## Rizárólagosan mértékszerinti szabó-üzletemben

állandóan nagy raktárt tartok a legkiválóbb gyártmányu, legújabb divatu angol szövetekből.

Azt hiszem minden szerénytelenség nélkül csak a múltban kifejtett tevékenységem révén bátran hivatkozhatom arra, hogy a modern szabászat terén elsőrendű szakember vagyok, amihez évtizedes gyakorlatom és fejlesztett tanulmányaim segítettek. Műhelyemben kiválóan szakképzett munkásokat alkalmaztam s így abban a helyzetben vagyok, hogy az üzletemből kikérülő ruhák, anyag, kiállítás, szabás, munka és izlés tekintetében versenyre kelnek a legelőkelőbb fővárosi cégek készítményeivel.

Kérem a n. é. uriközönséget, sziveskedjenek engem becses rendelvényeikkel megtisztelni, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelő munkáimról és kiszolgálásom megbízhatóságáról meggyőzhessem.

Kiváló tisztelettel

Dávid Jakab Fia.

ÁLLANDÓ

**BUTORKIÁLLITÁS**

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű fa- és kárpitos-butorait meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítések és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.



**N**ánay Murel

könyvnyomdája  
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák  
izléses, gyors és  
jutányos elkészítése!!!  
Közszégi nyomtatvány-  
raktár!

**SALVATOR**

GUMMI SARKAK  
VILÁG CZIKK  
UTÓLÉRHETETLEN  
TARTÓSSÁGU!



MINDENŐTT  
KAPHATÓ.

**HIRDETÉSEK**

felvételnek — a kiadóhivatalban

**Vendéglő áthelyezés.**

Van szerencsém a nagyérdemű kö  
zönség és a mélyen tisztelt vendégeim  
szíves tudomására hozni, hogy rég fen-  
álló **vendéglőmet** a Szegedi utról a  
**Cirfusz Ferenc-utca 48. szám**  
alá, a Müller-féle házba, helyeztem át.  
Mélyen tisztelt vendégeim szíves párt-  
fogását kérve, vagyok mély tisztelettel

**Pock Ferenc**  
vendéglős.

**S**AVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett  
utcai szobák, Kitűnő étterem. Mérsé-  
kelt polgári árak. Külön termek. Bankettek,  
esküvők rendezése elfogadtatik.  
Esténként KURINA SIMI hírneves cigánypri-  
más teljes zenekarával HANGVERSENYEZ.  
Szíves pártfogást kér *Szabó Tivadar* tu-  
lajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletveze-  
tője és a «Deli» v. főpincére.

**Tisztelt Háziasszony!**  
Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

**„DIADAL”**  
pörkölt kávé

mely a világ  
legjobb  
kávé-  
keveréke



erejét, ízét,  
illatát  
állandóan  
megtartja.

Csak zárt csomagokban e



véd-**valódi.** jeggyel

Kapható minden fűszerüzletben.   
Óvakodjunk utánzatoktól.  
Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

1 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor 25 fillér.  
1 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.  
1 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.



**PALMA**

a valódi  
KAUCSUK-CIPŐSAROK  
DOBOZA,  
MINŐSÉGE:  
ARANY

A Petöfi Sándor utca 11. számú

**házam**

négy szobás lakással, összes mellékhe-  
lyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**  
Dr. VALENTIN EMIL.

**Szőlősgazdák**  
és szőlőtelepítők figyelmébe!

**AKI** szőlőjét újra akarja  
telepíteni,  
**AKI** szőlőoltványt akar  
rendelni,  
**AKI** gyümölcs-fűt, rózsafát óhajt  
ültetni —

Kérjen oktató diszárjegyzéket e címtől:  
**Transylvania Szőlőtelepítő**  
Vállalat Marosvásárhely,  
Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.